

De Onbereikbare Binnenkant van het Verleden

Over de encenering van het culturele erfgoed

Pascal Gielen

foto's van Wendy Marijnissen

Hoe vreemd is het verleden in onze samenleving?

Hoe enceneert de erfgoedsector het verleden?

En hoe gaat de erfgoedparticipant er mee om?

De Onbereikbare Binnenkant van het Verleden

Over de encenering van het culturele erfgoed

Pascal Gielen

lannoo**campus**

Zolang de teletijdmachine niet bestaat, kunnen we wat was niet van binnenuit aanvoelen en begrijpen. Daarom is het verleden de Grote Vreemde in onze maatschappij. De historische wetenschap weet dat maar al te goed. Ze vat dan ook consequent enkel maar de schil van de geschiedenis. Diezelfde wetenschap verwijt de erfgoedsector wel eens dat ze pretendeert toch iets van de binnenzijde te laten voelen. De sector mist bij momenten de onoverbrugbare historische afstand.

In *De Onbereikbare Binnenkant van het Verleden* onderzoekt Pascal Gielen onder meer die kritiek voor tien uiteenlopende 'erfgoedcases'. Zowel de erfgoedpresentaties als de ervaringen van bezoekers worden nagegaan voor het Etnografisch Museum, De Kathedraal en het Museum van Hedendaagse Kunst in Antwerpen, het Provinciaal Openluchtmuseum Bokrijk, het Groeningemuseum in Brugge, het In Flanders Fields Museum in Ieper, de Ken-Uw-Stad-Kwis over Leuven, het schuttersgilde Sint-Joris in Meer en het Provinciaal Gallo-Romeins Museum van Tongeren.

Gielen bekijkt bovendien hoe vier beladen – want voor de erfgoedsector moreel geladen – noties in het landschap resoneren. De eerste heet 'nostalgie', de tweede 'het evenement', de derde 'behoren' of 'identiteit' en een laatste 'het publiek'.

De belangrijkste conclusie luidt dat de erfgoedsector op andere uitgangspunten dan de historische wetenschap koerst. De sector steunt op een beleavingsregiem met een alternatieve kennispolitiek. Die maakt mogelijk dat de erfgoedsector meer 'essayistisch' te werk kan gaan. Ze kan innovatiever, speculatiever, subjectiever, maar ook meer ideologisch, moreel of politiek met het verleden omgaan dan de historische wetenschap. Ze moet dat ook doen!

De Onbereikbare Binnenkant van het Verleden volgt twee

jaar na het boek *Cultureel Goed* dat Gielen samen met Prof. Dr. Rudi Laermans schreef. Terwijl dat eerste boek over erfgoed veeleer op een theoretische en een beleidsmatige manier de discussie over de sector opent, stuurt *De Onbereikbare Binnenkant van het Verleden* op concrete voorbeelden van erfgoedpresentaties. Daarmee krijgt de theoretische voorzet van *Cultureel Goed* niet alleen een empirische invulling, het kan met name ook als een 'leerboek' voor iedere erfgoedprofessional en -amateur worden gelezen. Gielen laat immers niet alleen zien hoe het verleden vandaag wordt

gepresenteerd, hij trekt er ook lessen uit 156 interviews met beleidsmakers, erfgoedprofessionals, -amateurs en bezoekers. Daardoor is het boek niet alleen leerrijk, maar ook een levendige vertelling over een bijzonder kleurrijk erfgoedlandschap. *De Onbereikbare Binnenkant van het Verleden* is dan ook niet alleen een erg bruikbaar boek voor beleidsverantwoordelijken, erfgoedprofessionals en -amateurs, maar ook voor docenten/studenten (kunst-)geschiedenis, culturele studies en andere kunst- en cultuurwetenschappen. Bovendien richt *De Onbereikbare Binnenkant van het Verleden* zich op de leergierige erfgoedtoerist.

Pascal Gielen doceert kunstsociologie en -beleid aan de Rijksuniversiteit van Groningen en bekleedt het lectoraat 'Kunst in Samenleving' van de Fontys Hogeschool voor de Kunsten te Tilburg. Daarvoor was hij verbonden aan het Centrum voor Cultuursociologie en het interuniversitaire steunpunt voor beleidsgericht cultuuronderzoek Re-Creatief Vlaanderen waar hij de erfgoedsector onderzocht. Gielen is auteur van *Esthetica voor beslissers* (2001), *Kunst in Netwerken* (2003) en samen met Rudi Laermans van *Een omgeving voor Actuele Kunst* (2004) en *Cultureel Goed* (2005).

De Onbereikbare Binnenkant van het Verleden

wordt voorgesteld op vrijdag 21 december 2007 in Het Huis van Alijn.

U bent welkom vanaf 17u.

Het Huis van Alijn • Kraanlei 65 • 9000 Gent

Programma

17u00 Fotopresentatie Wendy Marijnissen

17u15 Inleiding Sylvie Dhaene, directeur van Het Huis van Alijn

17u30 Boekpresentatie Pascal Gielen

18u00 Een eerste commentaar door Prof. Dr. Paul Vandenbroek (KULeuven, KMSKA)

18u30 Overhandiging van het eerste exemplaar door de uitgever

19u00 Receptie

U wilt er die avond graag bij zijn?

Gelieve uw aanwezigheid te bevestigen via mail p.j.d.gielen@rug.nl

Naamsesteenweg 201 | 3001 Leuven | T 016 300 110 | F 016 300 119 | email: bestellingen@lannoocampus.be | www.lannoocampus.com

lannoocampus

Bestelbon

Instelling

Naam Voornaam

Straat + nr

Plaats Postcode

E-mail Tel

BTW

Bestelt ex. van *De Onbereikbare Binnenkant van het Verleden* (ISBN 978-90-209-6728-9) aan €24,95 (exclusief verzendkosten)

Datum Handtekening

De vermelde prijzen zijn inclusief BTW & exclusief verzendkosten (€2,50). Betaling gebeurt contant na ontvangst van de factuur.
Bij beschadiging of foute levering kunt u de boeken binnen de 7 dagen terugsturen.